

Dosarul nr. 2rac-304/21 (2-20148951-01-2rac-26112021)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – A. Ciubotaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai

Î N C H E I E R E

12 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de „Pasager Auto Service” SRL, prin intermediul administratorului Zarvirov Evghenii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Pasager Auto Service” SRL împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei contravenționale și repararea prejudiciului material și moral cauzat prin această încălcare, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de „Pasager Auto Service” SRL, fiind menținută hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 25 noiembrie 2020, „Pasager Auto Service” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale nr. 5r-3373/2020 la contestația depusă în ordinea art. 448 din Codul contravențional.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat faptul, că la 01 septembrie 2020, a înregistrat la Inspectoratul de Poliție sect. Râșcani, mun. Chișinău, o contestație (în ordinea art. 448 din Codul contravențional) în adresa Judecătoriei Chișinău, privind contestarea încheierii din 18 iunie 2020, emisă de Inspectoratul de Poliție sect. Râșcani, mun. Chișinău, prin care a fost încetată examinarea și controlul materialului nr.10443 din 15 iunie 2020 la plângerea „Pasager Auto Service” SRL privind atragerea la răspundere contravențională pe marginea acțiunilor ilegale ale lui Juncu Tudor pentru accidentul rutier produs în orașul Segled, Ungaria la 21 octombrie 2019, materialele procesului contravențional

fiind prezentate în instanța de judecată la 07 septembrie 2020.

Potrivit reclamantei, în motivarea contestației depuse a fost indicat că, la 15 iunie 2020, a depus la Inspectoratul de Poliție Râșcani, mun. Chișinău o plângere privind tragerea la răspundere pe marginea acțiunilor ilegale ale lui Juncu Tudor, declarând că cet. Juncu Tudor, aflându-se la volanul automobilului Mercedes, cu nr. de înmatriculare XXXXXXXXXX și deplasându-se în orașul Segled, Ungaria, la 21 octombrie 2019, a adormit la volan și a săvârșit accidentul rutier în rezultatul căruia pasagerii, printre care au fost și copii minori, dar și personal Zarvirov Evghenii, administrator al „Pasager Auto Service” SRL, au suportat diferite leziuni corporale.

În urma accidentului rutier, a fost deteriorat esențial mijlocul de transport – proprietatea „Pasager Auto Service” SRL și au fost pricinuite pagube materiale în mărime de 192537,58 lei.

Având în vedere că accidentul rutier a avut loc la 21 octombrie 2019, termenul de prescripție de un an pentru fapta contravențională trebuia să intervină la 21 octombrie 2020, din acest motiv, chiar în textul contestației depuse de reclamantă, s-a indicat în pct. 3 al solicitărilor: „a examina plângerea depusă în termen restrâns, având în vedere că la 21 octombrie 2020 intervine termenul de prescripție pentru fapta săvârșită conform prevederilor Codului contravențional”.

Cu toate acestea, instanța de judecată a numit ședința de judecată pentru data de 19 noiembrie 2020, ignorând solicitarea reclamantei și intervenirea termenului de prescripție pentru fapta contravențională.

Din acest motiv, „Pasager Auto Service” SRL a depus în instanța de judecată o cerere de accelerare a judecării cauzei, care a fost admisă prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 29 septembrie 2020. Drept urmare, instanța a numit ședința de judecată pentru data de 15 octombrie 2020. Însă, prezentându-se în ședința de judecată la 15 octombrie 2020, reprezentantul reclamantei a fost anunțat că ședința nu va avea loc din cauza că judecătorul se afla în concediul medical și a fost stabilită o nouă ședință pentru data de 20 ianuarie 2021.

Nefiind de acord cu amânarea examinării cauzei după data intervenirii termenului de prescripție, reclamanta a depus repetat o cerere de accelerare a judecării cauzei, care însă a fost respinsă.

În astfel de circumstanțe, reclamanta a declanșat procedura judiciară privind constatarea încălcării termenului rezonabil pentru judecarea cauzei la contestația depusă în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, or, consideră că la data următoarei ședințe de judecată, chiar și în cazul admiterii contestației depuse, reclamanta nu va avea posibilitatea să-și realizeze drepturile legale în procesul contravențional, inclusiv să pretindă la repararea prejudiciilor materiale, care sunt de proporții mari.

Mai mult, potrivit reclamantei, abordarea instanței de judecată față de cauza respectivă este una irațională și chiar absurdă, or, ședința de judecată din 15 octombrie 2020, care nu a avut loc din cauza instanței de judecată, nici nu a fost amânată pe data de 19 noiembrie 2020 (inițial stabilită la depunerea contestației), ci a fost numită abia în ianuarie 2021.

Astfel, reclamanta consideră că, instanța de judecată în mod conștient a numit ședința de judecată fără a lua în calcul intervenirea termenului de prescripție (care intervine definitiv la 19 decembrie 2020, cu luarea în calcul a efectelor suspendării termenelor de prescripție pe perioada stării de urgență: 17 martie 2020 – 15 mai 2020), ceea ce a lezat grav interesele și drepturile reclamantei.

Respectiv, în situația în care către data ședinței de judecată petiționarul va fi

decăzut din dreptul de a fi apărat în temeiul legii contravenționale pe motivul intervenirii termenului de prescripție, apărarea judecătorească a drepturilor legitime va căpăta caracterul „iluzoriu”, dar nu „real” și „efectiv”, în lumina jurisprudenței CtEDO și aplicării art. 6 paragraf 1 din Convenție.

În acest sens, reclamanta a invocat încălcarea termenului de examinare a cauzei, care este stabilit expres prin normele legislației în vigoare.

Conform art. 454 din Codul contravențional, cauza contravențională se judecă în termen de 30 zile de la data intrării dosarului în instanță. Dacă există temeuri rezonabile, judecătorul prin încheiere motivată poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu 15 zile.

Prin urmare, contestația a fost depusă la 01 septembrie 2020, iar în instanța de judecată a parvenit la 07 septembrie 2020 și urma să fie examinată până la 07 octombrie 2020, însă nu va fi examinată decât în ianuarie 2021, cu o întârziere de peste trei luni calendaristice și după expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspunderea contravențională.

Prin prisma celor relatate, reclamanta consideră că încălcarea termenului de judecare a cauzei îi aduce prejudicii materiale și morale, or, în dependență de rezultatul examinării contestației depuse, reclamanta urma să-și revendice despăgubirea pentru automobilul deteriorat esențial în urma accidentului rutier, prejudiciile materiale fiind în cuantum de 192537,58 lei.

În urma examinării cauzei cu omiterea termenului de prescripție, potrivit reclamantei, suma de 192537,58 lei va deveni drept prejudiciu cauzat prin încălcarea termenului de judecare a cauzei.

Astfel, miza procesului respectiv pentru reclamantă este una importantă, care urmează a fi luată în considerare la judecarea prezentei acțiuni. Lipsa unei certitudini juridice, lipsirea de dreptul de a fi apărată în cadrul procesului contravențional, inclusiv de a solicita repararea prejudiciilor materiale în cadrul procedurii contravenționale, imposibilitatea reparării prejudiciului din cauza neexaminării cauzei și, ca urmare, lipsa despăgubirii pentru prejudiciile materiale aduse, lipsa posibilității practicării activității de bază a întreprinderii – prestarea serviciilor de transport, îi aduc reclamantei și prejudicii morale (dreptul persoanelor juridice la repararea prejudiciului moral a fost constatat prin jurisprudența CtEDO), al căror echivalent echitabil constituie 50000 lei.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat de a constata încălcarea dreptului „Pasager Auto Service” SRL la judecarea în termen rezonabil a contestației depusă în ordinea art. 448 din Codul contravențional împotriva încheierii din 18 iunie 2020 a Inspectoratului de Poliție sect. Rîșcani, mun. Chișinău, prin care a fost încetată examinarea și controlul materialului nr. 10443 din 15 iunie 2020 la plângerea „Pasager Auto Service” SRL privind tragerea la răspundere pe marginea acțiunilor ilegale ale lui Juncu Tudor pentru accidentul rutier produs în orașul Segled, Ungaria, la 21 octombrie 2019. Totodată, prin acțiunea înaintată, reclamanta a solicitat instanței de judecată de a încasa de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul „Pasager Auto Service” SRL despăgubirea pentru prejudiciul material în mărime de 192537,58 lei, prejudiciul moral în mărime de 50000 lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul

declarat de „Pasager Auto Service” SRL, fiind menținută hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare au reținut că reclamanta a înaintat o contestație împotriva încheierii din 18 iunie 2020 a Inspectoratului de Poliție a sect. Râșcani, mun. Chișinău, în ordinea art. 448 din Codul contravențional, invocând că dosarul contravențional urma a fi examinat în termenii prevăzuți de art. 454 din Codul contravențional, însă reclamanta, persoana juridică, nu are calitatea de contravenient sau victimă pe dosarul respectiv.

La 22 noiembrie 2021, la Curtea Supremă de Justiție a fost înregistrat recursul declarat „Pasager Auto Service” SRL, prin intermediul administratorului Zarvirov Evghenii, prin care a fost solicitată casarea deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 29 ianuarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar s-au invocat argumente similare celor din acțiune și cererea de apel.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021, a fost expediată participanților la proces prin poșta electronică la 24 septembrie 2021 (f.d. 99).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de „Pasager Auto Service” SRL, prin intermediul administratorului Zarvirov Evghenii, înregistrat la 22 noiembrie 2021 și expediat prin poștă la 19 noiembrie 2021 (f.d. 106), este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de „Pasager Auto Service” SRL, prin intermediul administratorului Zarvirov Evghenii, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de „Pasager Auto Service” SRL, prin intermediul administratorului Zarvirov Evghenii.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de „Pasager Auto Service” SRL, prin intermediul administratorului Zarvirov Evghenii.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas